

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in c.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v sredo, dne 28. maja 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 64. 63.

Dr. Fran Windischer:

Ob desetletnem jubileju ljubljanskega veleesejma.

Slovenec ni razvajen. Od nekdaj je težko delal in se s trudom preživljal. V potu svojega obraza, z veliko ljubeznijo do malega kosa svoje zemlje mora naš kmetijski človek od rojstva do jame. Naš rokodelca je vaje trdega vsakdanjega dela. Našemu kupcu ni sipala sreča lahkega blagostanja. Obrtnik in trgovec sta v Sloveniji hodila od vajeniških let do večera svojega življenja napeto pot. S pridnostjo, žilavostjo in skromnostjo samo sta se v težkih starih prilikah mogla uveljaviti in držati. Če bi bilo po mojem, bi izginil brez škode iz našega jezika nesrečen povojni izraz »pridobitnik« in z njim skupno ime »pridobitni krogi«. Slovenski uradnik ni bil nikdar ugodnik v uradniški hierarhiji. Vbadal se je, pisal, pa se redko dopisal in dosodil do visokih mest. Naš delavec, izrazito industrijski, kakor oni, ki je običaj z eno nogo v kajzarstvu, je priden; cenijo ga in iščejo zbog njegove pridnosti in večnosti celo v neprijazni tujini. Ljudem dela je prirojena ali privzgojena kot osnovna lastnost skromnost, pridnost in varčnost, kakor ni lahko drugače mogoče pri ljudeh, ki jim po večini ostaja od dobre slovenske matere — zavestno ali podzavestno — za življenje vodilo: Delaj in hrani!

Med grdo vojsko in za še gršega povojnega časa se je v nemoralnih razmerah kakor drugod zajedla tudi pri nas v gospodarstvu dokajšnja mera slabih lastnosti. Popustila je ljubezen do dela, opešala je pridnost, prevladovala je pohlepnost in želja po lahkem zaslužku ter ž njo ob času denarne negotovosti lahkomišelnost potratnost. V skrbeh smo bili nekaj časa, ko smo videli v narodu ta preobrat na slabo. In se je govorilo o potrebi, da ozdravimo duše vojnih in povojnih grehov pa da iztrobimo, kar je slabega zašlo v organizem našega naroda. V strahu sta bila za svoj stan trgovski in obrtni gospodar. Kmetijski gospodar pa je premišljal, kaj bo, če se ustale prej neznane abotne šege po naših selih. In vsi, ki ljubimo našo malo domačijo, smo bili v resnih skrbeh za svojo ožjo domovino, za katero je predpogoj gospodarskega obstanka pridnost in varčnost prebivalstva vseh slojev, ako bi za trajno duhovno zagospodovali našemu delovnemu človeku slabi vodniki in pogubna gesla.

Od zahoda, od zemlje do zemlje je prišel preobrat. Gorje tistim, ki se ne zavedajo, koliko je ura in ne krenejo pravočasno na pravi stari pot. Izredne prilike izza vojske in povojnega časa hitro ginejo. Zabuhla konjunktura za vojne in povojne talente in ženije je splahnila. Inflacijonizem v kraljestvu duha in materialnih dobrin hitro izgubiva veljavo. Stari pravci solidnosti, predarnosti, poštenosti, skromnosti in varnosti, ki so se obnesli in slove po svojem sporočilu, brzo prihajajo do veljave. Kredit dobiva načelo, da naj ne je, kdor ne dela.

Suha leta so prišla v gospodarstvo in vseposod se govori o gospodarski krizi. Vsak prehod je težak in zahteva svojih žrtev. Tudi v našem gospodarstvu živo čutimo pezo gospodarske krize. Industrija preživlja težke čase in mnogokatero podjetje se dobesedno bori za obstanek. Trgovcu huda

prede. V kupčiji je mrtvilo. Velike so izgube, plačila lena. Obrtniki po pravici tožijo o redkem zaslužku in slabih delovnih prilikah. Svitlejša je slika, kjer oživlja delavnost živahnije stavbeno delo. Delojemalci s težavo dobivajo službe, in je vesel, kdor je danes pod varno streho starega gospodarja. Kmetovalec žalostno gieda, kako padajo cene njegovim pridelkom, dočim vztraja visoka cena za potrebščine, katere mora kupovati. Živimo v nevšečnih časih in smo sredi krize. Kakor so neljube prilike v času, ki ga pravkar preživljamo, smemo ipak imeti trdno prepričanje, da prestane naš organizem tudi to kritično dobo, ker je v jedru zdrav in ker je osnovna lastnost našega naroda pridnost in varčnost. Te lastnosti so železne zaklad v živem narodu, ki je zdrav in svež ter ima zadostno vztrajnost in dovolj trdne volje. Sredi teh slabih časov je vesel in bodreč pojav, da je osobito v našem obrtniškem stanu na najrazličnejših krajih naše domačije živo gibanje, ki priča, da prevladuje življenski optimizem in volja do stvarilnega dela. Ne damo se in se ne uklonimo!

Na lep praznik Vnebohoda otvorimo v svoji beli Ljubljani deseti Ljubljanski veliki sejem. Lepa jubilejna prireditve bo! Z veliko skrbnostjo in s še večjo ljubeznijo je pripravljena ta naša glavna gospodarska prireditve. Marljiva uprava je znala navzlic vsem težavam pripraviti bogato in pestro razstavo, katere bo vsakdo od nas vesel in bo kot Slovenec in Jugosloven ponosen, da smo sredi gospodarskega mrtvila in sredi kritičnih prilik v gospodarstvu zmogli to lepo delo, ki je krona naših vsakoletnih gospodarskih prireditev. Pojavlja se včasih dvom, ali je taka prireditve v Ljubljani še potrebna v obstoječih prilikah. Mislim, da dvom pri nas ni upravičen, in sem mnenja, da je prav, ako Slovenci vsako leto napravimo v svojem središču tako gospodarsko revijo, ki obdrži pri nas Slovence svojo vitaliteto prav gotovo, ako kakor zadnja leta, obdrži sejmska uprava tudi v bodoče tako tesne in dobre odnose z našimi kmetijskimi krogi in ume pridobiti take zanimivosti, kakor bo letos znamenita higijska razstava. Tako vsako leto izpopolnjujemo svojo pomembno prireditve, ki ima svojo posebno slovensko marko in smo nanjo ponosni, ker je naša, ker je plod našega truda in dela in naše skrbi ter smo si v svoji državi pridobili ž njo prvenstvo. Pozdravljamo deseti Ljubljanski veliki sejem in obilo ti sreče ob tako markantnem jubileju! Spremljajte te iskrene želje, da ne boš le vreden vrstnik naših dosedanjih velikih sejmov, marveč, da jih celo nadkriliš, tako da bomo ob zaključku po pravici smeli letos reči: Postavili smo se in smo stopili odločno naprej!

ZNIZANJE OBRESTNE MERE PRI NARODNI BANKI.

Upravni odbor Narodne banke je na svoji seji dne 27. t. m. sklenil, da zniža Narodna banka, počenši od 28. maja t. l. obrestno mero za eskompt od dosedanjih 6 na 5, obrestno mero za lombardna posojila pa od 8 na 7%.

Desetletnica Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

(Poročilo podpredsednika Zveze trgovskih gremijev gosp. Jos. J. Kavčiča na občnem zboru v Kočevju dne 26. maja 1930.)

Letos praznuje Zveza desetletnico svojega obstoja. To je v življenju kratka doba, v organizaciji pa pomenja deset let borb, dobo, ki jo je vredno omeniti, saj pomenja revijo borb in prizadevanj za napredek celega stanu.

Po preobratu, leta 1918, je stopilo naše trgovstvo v popolnoma nove upravne in gospodarske razmere. Politično je prosto zadihalo, v gospodarskem oziru pa se mu je odprl širok delokrog, kjer se bo mogel razmahniti in napredovati.

V onem času je bila stanovska organizacija slovenskega trgovstva neenotna in slaba. Trgovstvo je bilo organizirano deloma v obrtniških kolektivnih združenjih, deloma v svojih trgovskih združenjih, oziroma sploh ni bilo organizirano. Obstojali so tedaj gremiji le v Ljubljani, ustanovljen leta 1859, gremij v Mariboru iz leta 1884, v Kranju (1919), v Novem mestu (1919), v Ljubljani-okolica (1919), v Kamniku (1919), v Konjicah (1887), v Kočevju (1909), v Slovenski Bistrici (1919), v Ptuj (1885), v Sv. Lenartu (1919), v Krškem (1919), v Celju (1890), v Laškem (1910). Obstojalo je tedaj le 15 gremijev, ki pa so bili med seboj brez vezi, ki bi jih združevala in ki bi predstavljala mnenje slovenskega trgovstva. Bili so tedaj časi, ko se je presnavljalo vse javno in gospodarsko življenje, — časi, ko se je iskalo novih poti, ko so se postavljali novi cilji.

Ze tedaj so zavladali za trgovstvo težki in mučni časi. Prikazovalo se je trgovca kot oderuha in izkoriščevalca ljudstva in vedno bolj se je v vrstah zavrednega trgovstva pojavljala misel ustvariti gibanje, ki naj štiti in pospešuje trgovsko gibanje, ki naj štiti in pospešuje trgovske interese. Organizacije — edince, — gremije in trgovske zadruge je bilo treba združiti v Zvezo, ki naj bi dajala inicijativo organizacijam in ki bi naj predstavljala mnenje trgovstva.

Ze leta 1919 so se vršili v Ljubljani sestanki zavednih slovenskih trgovcev, na katerih so razmotrivali o ustanovitvi Zveze, ki naj bi tvorila vez med posameznimi gremiji in ki naj bi izpopolnila organizacijo trgovstva z ustanavljanjem novih gremijev. Posebne zasluge so si pridobili pri tem glavni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Fran Windischer, ki je sestavil Zvezna pravila in ki je stal tudi sicer vedno ob strani s svojimi bogatimi organizatoričnimi skušnjami in nasveti; nadalje g. Fran Zebal in g. Franc Golob, ki sta neumorno agitirala za ustanovitev novih gremijev in sodelovala pri ustanovljanju Zveze.

Leta 1920 so končno dozorela pripravljala dela za usatnovitev Zveze in dne 10. aprila 1920 se je vršil v dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani ustanovni občni zbor, ki ga je v imenu pripravljalnega odbora otvoril gosp. Franc Zebal. Tega občnega zbora se je udeležilo 84 delegatov, ki so zastopali 15 gremijev in 12 trgovskih združenj, navzoči so bili nadalje zastopnik Saveza trgovcev v Vinkovcih, zastopnik društva trgovcev v živili v Zagrebu, tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Fran Windischer, predsednik Zveze industrijev g. Dragotin Hribar, predsednik Zemaljskega zaveza trgovca za Hrvatsko in Slovenijo g. Prilepić i. dr.

V prvem Zveznem načelstvu, ki je bilo na tem občnem zboru izvoljeno, so bili gospodje: Ivan Jelačin ml., Ivan Ko-

stevc, Alojzij Lilleg, dr. Ivan Černe, Andrej Šarabon, Jurij Verovšek, Fran Zebal, Josip Šporen, Vilko Weixl, K. Korsche, Rudolf Stermecki, Fran Leskovšek, Franc Čuček, Franjo Sirc in Alfonz Oblak. Za zveznega načelnika je bil izvoljen gospod Ivan Jelačin ml., za podnačelnika pa gg. Fran Zebal, Vilko Weixl in Rudolf Stermecki. Blagajniške posle je prevzel že tedaj g. Jurij Verovšek, ki vodi zvezne finance nepretrgoma že 10 let.

Poročilo pripravljalnega tajništva je podal na ustanovnem občnem zboru tajnik Zbornice za TOI g. Ivan Mohorič. Ob ustanovitvi Zveze so prijavi svoj pristop k Zvezi sledeči gremiji in zadruge: Gremiji Ljubljana, Ljubljanska okolica, Kranj, Radovljica, Kamnik, Krško, Ribnica, Novo mesto, Litija, Cerknica-Lož, Maribor, Celje, Ptuj, trgovske zadruge v Šošanju, Celje okolica, Sevnica, gremij v Konjicah, trgovska zadruga Ptuj okolica, trgovska zadruga Št. Lenart v Slov. goricah in Lažtersbergu, trgovska zadruga v Slovenski Bistrici in Mozirju — s skupno 5261 člani. Ti gremiji in zadruge so tvorili torej temelj Zvezi, ki more ob svoji desetletnici z zadovoljstvom ugotoviti, da je danes združeno v njej v 27 gremijih 13.000 članov.

V vrstah trgovstva je vladalo tedaj veliko navdušenje za strumno enotno organizacijo vsega trgovstva v državi. To dokazuje resolucija, ki je bila sprejeta na ustanovnem občnem zboru, in ki nalaga Zvezi, naj stopi v stik z organizacijami trgovstva v vseh pokrajinah našega kraljestva v svrhu ustanovitve trgovske organizacije za celo državo. Poročila ustanovnega občnega zbora Zveze dokazujejo nadalje veliko idealizma, s katerim so se ti pionirji slovenskega trgovskega stanovskega gibanja oprijeli težavnega organizatoričnega dela.

S trdno voljo, z vsemi sredstvi ščititi ogrožene trgovske interese, je šel zvezni odbor na delo. Tako vidimo, da se je že v prvih letih energično zavzemal za odpravo davka na poslovni promet, ker je s tem davkom obremenjeno le trgovstvo, medtem ko je 80% prebivalstva in močno razvito združništvo tega davka oproščeno. Mnogo težko je imela Zveza z osnovanjem trgovske akademije, za katero se je že ob svoji ustanovitvi borilo. Najti ni bilo primernih prostorov, krediti za honorarje profesorjev so bili prenizki, vendar se je vztrajnosti zveznega načelnika g. Ivana Jelačina posrečilo doseči pravočasno otvoritev.

Eno leto po ustanovitvi Zveze se je povodom zveznega občnega zbora, ki se je vršil v Mariboru, vršil dne 17. aprila 1921 tudi velik trgovski shod, ki je obravnaval neurejene prometne razmere, o propadanju vinske trgovine in njega vzrokih, o prosvetnem delu med trgovstvom v časopisju, šolah, strokovnih in gospodarskih organizacijah, o davčnih hibah in o trgovski in obrtni zakonodaji. Značilna je nadalje resolucija, ki je bila sprejeta na tem shodu in ki izraža željo, naj konstituanta, ki ima nalogo izdelati ustavo, ustanovnim potom določi kraljevini ime »Jugoslavija«, ker to ime najbolj odgovarja misli narodnega jedinstva.

Živahno je bilo delovanje Zveze v prvih letih po ustanovitvi tudi v organizatoričnem oziru. Leta 1921 je bil ustanovljen enotni gremij za politični okraj

celjske okolice, kateremu so pripadle trgovske zadruge v Mozirju, na Vranskem, Gornjem gradu, v Petrovčah in Smarju. Isto leto se je spremenila trgovska zadruga za sodni okraj mariborska okolica v Gremij za mariborsko okolico. V ljubotomskem okraju so se tedaj vršile priprave za reorganizacijo trgovstva, ki je bilo še vedno organizirano skupno z obrtniki v kolektivnih združenjih.

V letu 1922 je bil ustanovljen gremij v Brežicah. Trgovska zadruga za sodni okraj Maribor okolica se je spremenila v Gremij za mariborsko okolico tako, da je koncem leta 1922 štela Zveza za svoje članice vse v Sloveniji obstoječe trgovske organizacije in sicer 21 gremijev in 7 trgovskih združenj z 9779 člani.

3. aprila l. 1922 je sklicala Zveza v Ljubljano protestni shod, katerega so se udeležili zastopniki vseh trgovskih organizacij v Sloveniji, in na katerem je energično zahtevala ukinitvev zakona o davku na vojne dobičke, enotno ureditve davčnega sistema, odpravo plačarine in ukinitvev davka na poslovni promet, ukinitvev zakona o pobujanju draginje kakor tudi osnovev gospodarskega sveta.

Z več resolucijami je Zveza podpirala tudi stremenje po ustanovitvi popolne efektne in blagovne borze v Ljubljani.

30. aprila istega leta pa se je vršil v Celju tretji slovenski trgovski shod, ki se je zavzemal zlasti za zvezo Slovenije z morjem in razpravjal o drugih takrat aktualnih stanovskih zadevah.

Naslednje leto 1923 se je vršil zvezni občni zbor v Ljubljani. Na tem občnem zboru se je obširno razpravljalo o zastopniku, ki naj bi ga nastavila Zveza v Beogradu in ki naj bi interveniral v ministru v vseh trgovskih zadevah. Sklenilo se je tedaj, da skuša Zveza nastaviti v Beogradu svojega zastopnika, pokazalo pa se je pozneje, da je to iz finančnih razlogov Zveze nemogoče.

Živahna debata se je razvila tudi radi »Trgovskega lista«, katerega naj bi dobivali enkrat mesečno vsi trgovci in katerega naj bi plačala Zveza. Pa tudi ta sklep je postal pozneje neizvedljiv tudi iz finančnih razlogov.

Na občnem zboru leta 1923 so bili na novo izvoljeni v zvezno načelstvo gg.: Franc Stupica, Franc Medić, Vladimír Novak, Ivan Kejžar, Fran Lukas, Leopold Fürsager, Stanko Lenarčič in Ludvik Kuharič.

Zveza je razvijala tedaj svoje delovanje zlasti v sledečih smereh:

Trgovstvo se je nahajalo sredi teže gospodarske krize in Zveza je posvečala vso pažnjo prometnim in pa zakonodajnim vprašanjem. Zavzemala se je za enotno železniško ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani, za upostavitve direktne telefonske zveze med Ljubljano in Sušakom ter Reko ter za podaljšanje obstoječih krajevnih telefonskih in telegrafskih vodov. Odločno se je zavzemala tudi za podaljšanje kočevske železniške proge, vendar pa nevshečne gospodarske razmere poznejših let še do danes niso privedle do realizacije te zahteve slovenskih gospodarskih krogov.

Naslednji občni zbor Zveze, 1924, ki se je vršil na Bledu, je zavzel zlasti ostro stališče proti previsokim davčnim bremenom in preostremu administrativnemu postopanju pri izterjavanju davkov. V tem letu je osredotočila Zveza vse svoje delovanje v davčnem vprašanju. Iz fiskalnih razlogov se ni upoštevalo gospodarskih momentov, kar je povzročilo med gospodarskimi krogi mnogo nezadovoljstva.

(Konec sledi.)

OBISKOVALCEM LJUBLJANSKEGA JUBILEJNEGA VELESEJMA.

Ljubljanski velesejem je izdal permanentne legitimacije po Din 30.—. Legitimacija daje pravico na polovično vožnino pri potovanju na velesejem in na povratku. Na odhodni postaji se mora kupiti celo vožno karto in istočasno žigosati legitimacijo. Velesejska pisarna potrdi obisk, nakar se mora pri povratku žigosati legitimacijo na postajni blagajni v Ljubljani, vozni listek pa velja potem za brezplačno vožnjo nazaj. Zato pri odhodu v Ljubljano ne oddajte karte postajnemu vratarju, ampak jo dobro shranite.

X. redni občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

Dne 24. in 25. maja t. l. so se zbrali v Kočevju zastopniki v gremijskih organizirane trgovstva cele Dravske banovine, da na podlagi skušenj desetletnega delovanja svoje matice — Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo ustvarijo nove smernice bodočemu organizatoričnemu delu.

Že v soboto popoldne so prihajali v Kočevje delegati iz najrazličnejših krajev banovine. Mnogo hišnih lastnikov v Kočevju je razobesilo tudi zastave. Na postaji je došlim delegatom izrekel topli dobrodoščilo mestni župan g. Kostanjevec.

Ob ¼6. popoldne se je vršila v dvorani hotela »Trste«

predkonferenca,

katero je otvoril zvezni predsednik g. Vilko Weixl.

Predkonferenca je obravnavala samostojne predloge, ki so jih vložili gremiji v zmislu § 12 zveznih pravil. Za letošnji občni zbor so vposlali gremiji izredno veliko število samostojnih predlogov, in sicer 61. Predkonferenca je sklenila predlagati občnemu zboru 23 resolucij, ki obravnavajo davčne, obrtno-pravne, prometne, socialno-politične težnje in organizatorične zadeve trgovstva. Po predkonferenci, ki je trajala mad 3 ure, so se zbrali delegati na prijateljski sestanek v Veliki kavarni.

V nedeljo, 25. t. m. se je vršil

občni zbor,

ki se ga je udeležilo 75 delegatov. Občni zbor sta posetila tudi srežki poglavar g. dr. Loger in mestni župan g. Kostanjevec.

Zvezni predsednik g. Vilko Weixl je v svojem nagovoru pozdravil zastopnika politične oblasti srežkega načelnika g. Logarja in mesta Kočevja g. Kostanjevca, zastopnika Zbornice za TOI podpredsednika g. L. Brudermana in tajnika g. dr. I. Plessa ter grem. načelnika g. M. Roma iz Kočevja.

Sledili so nagovori gg. srežkega poglavarja in mestnega župana, domačina — grem. načelnika g. Roma in zastopnika Zbornice TOI g. Leopolda Brudermana.

Občni zbor je z navdušenjem sprejel udanostno brzojavko Njeg. Veličanstvu kralju in pozdravne brzojavke na ministrskega predsednika g. Pero Živkovića, ministra trgovine in industrije g. J. Demetrovića, ter ministra za šume in rude g. dr. Antona Korošča.

Zvezni podpredsednik g. Josip J. Kavčič je sporočil občnemu zboru pozdrave predsednika Trgovskega društva »Merkur« g. dr. Fran Windischerja in podal nato obsežno poročilo o desetletnem delovanju Zveze, ki ga v posebnem članku priobčujemo. — G. J. J. Kavčič je nato v vznešenih besedah očrtal požrtvovalno delovanje zveznega blagajnika g. Jurija Verovška in predlagal, da se mu izreče za njegovo desetletno vztrajno in požrtvovalno vodstvo zveznih financ pismena zahvala. Predlog g. J. J. Kavčiča je bil z velikim navdušenjem sprejet.

G. J. J. Kavčič je orisal nato za sluge, ki si jih je pridobil tajnik Zbornice za TOI g. dr. Ivan Pless za trgovstvo kot dolgoletni sodelavec in urednik »Trgovskega lista« in predlagal, da mu občni zbor za njegovo delovanje izreče ob priliki, ko zapušča mesto urednika, pismeno zahvalo. Predlog je bil sprejet z živahnim odobravanjem.

Predsednik g. Vilko Weixl je v uvodu svojega poročila pozdravil grem. načelnika g. Konrada Elsbacherja in g. Jurija Verovška, ki sta v preteklem letu praznovala 60letnico in obhajala jubilej večdesetletnega vztrajnega delovanja v trgovski stanovski organizaciji.

Očrtal je nato delovanje Zveze v preteklem letu zlasti z ozirom na težke razmere, ki vladajo med trgovstvom v pogledu državnih in samoupravnih davkov, carin, konzumov, nabavljalnih združenj, krošnjarstva in trošarin.

Zvezni tajnik g. I. Kaiser je prečital nato pregledno tajniško po-

ročilo, ki ga bomo priobčili v prihodnjih številkah.

Zvezni blagajnik g. Jurij Verovšek je poročal o zveznih financah v preteklem letu, nakar je računski preglednik g. Josip Šporn v svojem in v imenu g. Avg. Volka predlagal blagajniku in odboru absolutorij. Predlog g. Jos. Šporna je bil brez debate soglasno odobren.

G. Jurij Verovšek je predlagal nato proračun za tekoče leto, ki znaša 168.500 Din, ki je bil soglasno sprejet. Zvezna doklada za leto 1930 pa je ostala z ozirom na še negotovo podlago pridobnina, nespremenjena.

Vršila se je nato volitev zveznega predsedstva. Soglasno so bili izvoljeni gg.:

Za gremij trgovcev v Ljubljani: Ivan Gregorc, Josip J. Kavčič, Jurij Verovšek, Pavel Fabiani. Namestniki: Anton Verbič, Karol Soss, Janko Krek in Ivan Bahovec.

Za gremij Ljubljana-okolica: člani: Josip Šporn, Viktor Jeločnik, Josip Majaron. Namestniki: Ivan Rant, Davorin Šetine, Franc Javornik. — Za gremij v Radovljici: člani: Leopold Fürsager. Namestnik: I. Sitar. — Za gremij v Kranju: člani: Anton Savnik, Fran Sirc, Franc Berjak. Namestniki: Franc Globočnik, Fran Sajovic, Janko Potočnik. — Za gremij v Kamniku: član: Anton Strgar. Namestnik: Kramar F. — Za gremij v Litiji: član: Fortunat Črtanc. Namestnik: Suša F. — Za gremij v Ribnici: član: Josip Divjak. Namestnik: Fran Picek. — Za gremij v Novem mestu: člana: Ed. Kastelic in J. Povh. Namestnika: I. Grossek in Turk. — Za gremij v Kočevju: član: Matija Rom. Namestnik: I. Huber. — Za gremij v Logatcu: član: Stanko Lenarčič. Namestnik: Anton de Gleria. — Za gremij v Krškem: član: Rihard Engelsberger. Namestnik: Josip Krivic. — Za gremij v Brežicah: član: Anton Umek. Namestnik: R. Cimperšek. — Za gremij v Laškem: član: Konrad Elsbacher. Namestnik: Fr. Pavla. — Za gremij v Celju: član: Rudolf Stermecki. Namestnik: J. Ravnikar. — Za gremij Celje-okolica: člani: Piliš, Zidanšek, Cukala in Cvenkel. Namestniki: Preac, Božič, Lešnik, Tiršek. — Za gremij v Mariboru: člani: Ivan Šoštarič, Vilko Berdajs, Ferdo Pintar. Namestniki: Mirko Feldin, Murko in Drago Rozina. — Za gremij Maribor-okolica: član: Janko Kostanjevec. Namestnik: Vavpotič. — Za gremij v Ptuju: član: Fran Lenart. Namestnik: Friderik Slavič. — Za gremij Ptuj-okolica: član: I. Traun. Namestnik: M. Majerič. — Za gremij v Slovenjgradu: člana: Janko Klun in Rozman. Namestnika: Simon Blatnik in Druškovič. — Za gremij v Slovenski Bistrici: član: F. Kac. Namestnik: Petek. — Za gremij v Ormožu: član: L. Kuharič. Namestnik: I. Veselič. — Za gremij v Konjicah: član: M. Šumer. Namestnik: Petek. — Za gremij v Ljutomeru: član: Venčeslav Vilar. Namestnik: Sršen. — Za gremij v Sv. Lenartu: član: Srečko Kajnc. Namestnik: Fr. Cvetko. — Za gremij v Dolnji Lendavi: član: Josip Toplak. Namestnik: J. Novak. — Za gremij v Murski Soboti: člana: Janez Cvetič in Josip Gaspar. Namestnika: Joško Brumen in Karol Šifta.

Za računski preglednik sta bila izvoljena gg. Jos. Šporn in Avgust Volk.

G. J. Blatnik je predlagal nato, da se izreče zveznemu predsedniku g. V. Weixlu za njegovo desetletno sodelovanje v Zvezi, kot podprednik in predsednik, zaupnica in topla zahvala ter da mu pokloni Zveza za njegovo uspešno delovanje častno diplomu. Predlog g. Blatnika je bil z velikim navdušenjem sprejet.

Zvezni tajnik je prečital nato resolucije glede: zgraditve železniške proge Kočevje—Su-

Za znižanje obrestne mere.

Konferenca v Mariboru.

Prošli ponedeljek se je na inicijativo banske uprave vršila pri okrožnem inspektoratu v Mariboru anketa mariborskih in prekmurskih denarnih zavodov v zadevi znižanja obrestne mere za vloge in kredite. Posvetovanje je vodil v imenu banske uprave trgovski inspektor g. dr. Ratej. Sestali so se zastopniki 16 pomembnejših denarnih zavodov. Po vsestranskem temeljitom posvetovanju, ki je trajalo 3 ure, je predsednik mogel konstatirati brezizjemno pripravljenost za znižanje in enotno ureditev aktivne in sorazmerno tudi debetne obrestne mere v smislu posebnega dogovora, ki ga bo sestavila banska uprava v sporazumu z društvom bančnih zavodov, zvezo jugoslovanskih hranilnic in združenimi zavodi in bo stopila v veljavo dne 1. julija. Dogovor bo obsegal tudi sankcije za primere kršitve. Za podlago se bo domnevno vzel sklep sestanka društva bančnih zavodov z dne 16. t. m. Vendar se bodo po možnosti uvaževale posebne razmere obmejnih zavodov, katerim konkurirajo enaki zavodi sosednih banovin odnosno držav. Upajmo, da z napovedano reformo pridemo zopet za korak bližje k normalnim razmeram. Znižanje kreditne obrestne mere bo s posebnim veseljem pozdravila industrija in trgovina, katerima je sedaj zaradi visokih obresti nabava najpotrebnejšega kredita silno otežkočena. Ako se s tem tudi odpravi ali vsaj omili rivaliteta med zavodi enega in istega kraja in onemogoči medsebojno uničenje naših najvažnejših gospodarskih institucij, bo z uspehom zadovoljno vse prebivalstvo brez razlike.

IZ ZUNANJE TRGOVINE

JUGOSLAVIJA.

V prvem četrtletju je znašala vrednost uvoza v Jugoslavijo 1740 milijonov dinarjev. Na prvem mestu dežel, ki so uvažale v Jugoslavijo, je Češkoslovaška s 17.45%; sledijo Avstrija s 16.78%, Nemčija s 15.12 in Italija z 12.28%. Od skupnega jugoslovanskega izvoza, ki je bil nekaj manjši kot uvoz, je prišlo na Italijo 27.62%, na Avstrijo 17.89% in na Nemčijo 10.79 odstotkov. Torej pride na Italijo dobra četrtina našega izvoza.

Trgovski list

vseh vrst eno- in večbarone

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 25

šak, davčnih, prometnih, socialno-političnih in organizatoričnih zadev.

Resolucije so bile sprejete soglasno z malimi spremembami in se bomo nanje še povrnili.

Po sklepu letošnjega občnega zbora se bo vršil prihodnji zbor Zveze v Ljubljani.

Po kratki razpravi pri »Raznoterostih«, v kateri so bili sprejeti še predlog g. Konrada Elsbacherja glede vprašanja razmerja med Trboveljsko premogokopno družbo in državo ter g. Frana Sirc'a, da resolucije predloži na merodajna mesta posebna deputacija, — je predsednik g. Vilko Weixl zaključil zborovanje.

Vršila se je nato takoj predsedstvena seja, na kateri je bil izvoljen za zveznega predsednika g. Josip J. Kavčič, za I. podpredsednika gosp. Konrad Elsbacher, za II. podpredsednika pa g. Ivan Šoštarič iz Maribora. Za zveznega blagajnika je bil ponovno izvoljen g. Jurij Verovšek.

Iz novoizvoljenega zveznega predsedstva je bila izvoljena eksekutiva 10 članov, katero tvorijo zastopniki gremija trgovcev v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju, Laškem, Novem mestu, Celje-srez, Slovenjgradu, Ptuj, in Logatcu.

Konferenca gospodarskih zbornic v Dubrovniku.

Redna vsakoletna konferenca gospodarskih zbornic Jugoslavije se je vršila letos v Dubrovniku dne 25. in 26. t. m. Ljubljanska zbornica je poslala na konferenco od svojih članov gg. Antona Krečija, Antona Rojino, Stankoša Florjančiča, Jerneja Lozarja in tajnika Ivana Mohoriča.

Glavna točka dnevnega reda je bila razprava o temi: »Naloge in pomen gospodarskih zbornic kr. Jugoslavije«. Referat o tem vprašanju je bil poverjen gen. tajniku zagrebške zbornice g. dr. A. Cuvaju in tajniku ljubljanske zbornice g. Ivanu Mohoriču. Izrpen in obširen elaborat je bil natisnjen in poslan vsem zbornicam že pred konferenco. Nadalje je bila na dnevnem redu razprava o turizmu v naši državi. Referat o tem predmetu je imela dubrovaška zbornica, dočim je o pospeševanju živinoreje v naši državi podala interesantno in izrpeno poročilo beograjska trgovska zbornica.

Konferenco je ob prisotnosti zastopnika ministristva trgovine in industrije načelnika g. Žižeka, mestnega župana in zastopnikov banske uprave otvoril predsednik dubrovaške zbornice g. dr. Čingrija. Poslani so bili udanostni pozdravi Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in ministru trgovine in industrije, nakar je podal svoj referat gen. tajnik gosp. dr. Cuvaj, a za njim tajnik g. Mohorič. O izredno zanimivih referatih bomo še obširneje poročali.

Referentom se je za njih temeljito delo zahvalil glavni tajnik beograjske zbornice g. Marodić, povdarjajoč pri tem veliko važnost zbornic za razvoj in pospeševanje narodnega gospodarstva. Obvezne organizacije naj bodo čim popolnejše, da bi se preko zbornic postavil most med kabineto ministrtev in praktičnim gospodarskim življenjem. Za njim se je oglasil k besedi predsednik beograjske obrtne zbornice gosp. M. Stojanovič, ki je v svojem govoru skušal utemeljiti potrebo po ločenih zbornicah.

Prav energično je izvajanje gosp. Stojanoviča zavrnil član ljubljanske zbornice g. Krejči, oslanjajoč se na zasluge, ki jih ima za pospeševanje obrtnišтва ljubljanska zbornica. Standard naših obrtnikov, je dejal g. Krejči, je v ponos celi naši državi. Ljubljanska zbornica je v celoti zadostila svoji dolžnosti napram njim. G. Krejči je odločno zagovarjal sistem skupnih zbornic in povdaril, da med trgovci, obrtniki in industriji Slovenije ni nikakih trenj.

Za g. Krejčijem je govoril o zborničnem vprašanju še tajnik beograjske industrijske zbornice g. dr. Popović, ki se je v svojih izvajanjih zavzel za sistem ločenih zbornic. Na popoldanskim zasedanju so se z daljšimi utemeljitvami izjavili za skupne zbornice zastopniki iz Novega Sada, Vel. Bečkereka, Osijekca, Podgorice, Sarajeva, Splita in Dubrovnika. Ob

zaključku debate je gen. tajnik g. dr. Cuvaj pobijal argumente, s katerimi so skušali zastopniki beograjskih zbornic zagovarjati svojo tezo za ločene zbornice.

O razvoju našega tujskega prometa je poročal tajnik trgovsko-obrtne zbornice iz Dubrovnika g. dr. Medini. O stanju turizma posebno na področju Drinske banovine je poročal tajnik sarajevske zbornice g. dr. Besarović. — Tajnik ljubljanske zbornice g. Mohorič je v svojih izvajanjih k referatu poudaril med drugim naslednje momente: Uvedbi turističnih in izletniških vlakov kakor tudi izdajanju znižanih voženj za turiste in izletnike železniška uprava še vedno ne posveča dovolj pažnje. Potrebno bi bilo, da se uvede v turističnih krajih poleti večje število izletniških vlakov. V to svrhu bi bilo treba modernizirati naš železniški promet z uvedbo motornih vozov in železniških avtobusov, s katerimi so se po informacijah subotičke železniške direkcije dosegli odlični uspehi.

O pomanjkanju poštinih zgradb in telefonskih zvez v naših najvažnejših turističnih krajih bi bilo odveč obširno govoriti. Vsakdo ve, da je njihovo stanje povsem nezadovoljivo, da ne rečemo obupno, in da ne vidimo nobenih izgledov za hitro izboljšanje tega slanja. Mnogo bolj kot domačini občutijo to tujei, posebno tu v Dubrovniku, ki kot evropsko pristanišče in središče turizma sploh nima telefonske zveze z inozemstvom, a z najbližjimi pristanišči in gospodarskimi središči v zaledju popolnoma nezadostne zveze, tako da se jih poslovni svet vobče ne more s pridom posluževati.

Prav tako je obupno vprašanje naših cest. Končno je ugotovil, da ni res, da nam manjka mobilnega kapitala za investicije in dolgoročna posojila. Mi bi imeli ta kapital. Na žalost našemu finančnemu svetu manjka smisla in interesa za sistematično zgradbo turizma in za angažiranje kapitala v hotelska podjetja. Vzgoji domačega naraščaja za vodilna mesta v hotelirstvu ne posvečajo dovolj pažnje ne banovine, ne država. Treba je sestaviti pozitiven program, da nas ne podjarmi inozemski kapital, katerega se bomo težko osvobodili.

K vprašanju so se oglasili še tudi tajnik beograjske zbornice g. Marodić, zagrebške dr. Butovac, predsednik novosadske g. Manojlovič, tajnik iz Podgorice g. Radović i. dr.

Zelo interesantno poročilo o sadjarstvu v Dalmaciji je podal tajnik splitske zbornice g. Bošković. Za njim je obširno poročal predsednik beograjske zbornice g. Stanojevič o pospeševanju živinoreje. O zanimivem referatu se je razvila daljša debata, tekoma katere je govoril tudi tajnik ljubljanske zbornice g. Mohorič zlasti o položaju trgovine z jajci v Sloveniji. Po zaključeni debati o tem predmetu se je sestavil odbor, ki naj redigira resolucije, ki jih priobčimo v prihodnji številki.

Knezoškof dr. Anton Bonaventura -- osemdesetletnik.

Osemdeset let je dosegel naš knezoškof dr. A. B. Jeglič. Spominjamo se ga tudi mi. V ozki zvezi je njegovo življenje in delovanje s postankom naše države in s tem vred z vsem njegovim političnim, kulturnim in gospodarskim življenjem. Ko so v bivši monarhiji grozili našem narodu težki trenutki, ko smo bili v velikih skrbih, kaj bo z našo bodočnostjo, tedaj je dvignil dr. Jeglič svoj glas in nam je pokazal pot, po kateri naj hodimo, tako jasno in odločno, da so nasprotniki utihnili, videč za vladiko ves narod zgrnjen pod enim samim praporom, praporom z napisom: Svobodni hočemo biti. Nadaljnji dnevi so nam bili priča, da nam je pokazal vladika pravo pot, pot, ki nas je pripeljala slednjič v zedinjeno Jugoslavijo. Ko se je Jugoslavija tvorila, je bil zopet knezoškof dr. Jeglič tisti, ki je z vsem svojim vplivom, z neumorno vztrajnostjo, s požrtvovalnim in nesebičnim delom gradil z drugimi ustanovitelji vred temelje nove države. Na teh temeljih je vzrasla Jugoslavija v to, kar je danes, se je politično, kulturno in gospodarsko dvignila in je zavzela odlično mesto med državami Evrope. Zato stopamo kot zastopniki gospodarskega pokreta v novi državi tudi mi v krog onih, ki čestitajo jubileantu k njegovim osemdesetletnici in želimo, da mu bi bilo dano delovati v polnem zdravju še mnoga leta v korist in dobro celemu narodu.

Podeželski trgovec o konzumih.

Iz blejskega kota nam piše trgovec o konzumih sledeče:

»Vsako konzumno društvo, naj se že imenuje kakor hoče, je imelo že ob ustanovitvi politične cilje. Politiki katere koli stranke so se zavedali, da ne morejo skupaj držati ljudi samo na podlagi političnih gesel, ki so same besede, temveč da morajo v ljudeh vzbuditi tudi zavest, da se stranka brigata tudi za njihovo gospodarsko povzdigo. Seveda je ostalo skoro brez izjeme samo pri dobri volji, ker konzumi skoro brez izjem niso prinesli prebivalstvu tistega blagoslova, kakor je pričakovalo. Konzumi so postali navadne trgovine, ki se malo brigajo za pravila in prodajajo blago vsakomur, kdor ga je hotel. Zato smatramo podeželski trgovci, ki trpimo vsled tega, da nam konzumi odjemljejo odjemalce, ki niso člani, da je naredba ministra, naj se obdavi vsi konzumi, jako pravična. Želeli bi le, da se ne obdavi samo oni, ki prodajajo nečlanom, ampak vsi, da ne bo slepomišenja.

Država izgubi na davkih pri konzumih ogromne vsote. Dati moramo državi, kar rabi za svoj obstoj in razvoj. Vendar pa ne razumem, če je davčna dolžnost splošna, da naj bi trgovci plačevali svoj delež, vrhu tega pa še delež konzumov, ki se razvijajo na naše stroške. Dočim se mi šibimo pod pezo bremen, slepomišijo konzumi in izrabljajo davčno prostost. Če bi trgovci ne plačevali davka, bi bilo gotovo še vse ceneje, nego je v konzumih, ker razlika v ceni ni tako velika, kolikor znašajo davki, po navadi je pa sploh ni in se tudi blago dobi pri trgovcu po tisti ceni, kakor v konzumu. Interesantno bi bilo zasledovati, kam izgine potem ta razlika. Po mojem mnenju vodijo konzume večkrat ljudje, ki se ne razumejo na blago in tudi ne ravnaajo prav z njim. Tako ostane potem oprostitve od davka pravzaprav brez učinka. Radi tega je tudi prazno mnenje, da morajo biti konzumi za to, da pritiskajo na ceno.

Vse to sem povedal, ker mi leži že dolgo na srcu. Mislim, da imam prav in da bodo mojega mnenja tudi oni, ki odločajo o naši usodi. Ako mislijo, da je boljše pritiskati na trgovce samo, da ohranijo konzumu svoje predpravice, potem se jim zna dogoditi, da se bodo znašli enkrat pred — praznimi blagajnami.«

Po svetu

Privil. d. d. za izvoz deželnih pridelkov bo v eni prvih sej razpravljala o izvozu koruze, zlasti o pridobitvi pravnih prodajnih trgov. V rečnih pristanišjih bodo zgradili žitna skladišča (elevatorje, silos). Pred kratkim ustanovljena družba za gradbo takih skladišč bo dobila od Priv. d. d. podpore.

Poostreno kontrolo bančnega delovanja v vsej Jugoslaviji hoče s predpisi, ki jih sedaj izdelujejo, zajamčiti ministrstvo za trgovino in industrijo. Povod za to so dali zadnji procesi proti vodilnim bančnim funkcionarjem (Industrijska banka v Nišu, Gostilničarska banka v Beogradu itd.).

Prizadevanje za ustanovitev produktivnih opijskih zadrug v Južni Srbiji, o čemer smo že poročali, ni imelo uspeha. Kakor vemo, gre za kredite v skupnem znesku 20 milijonov Din. Razdelitev kreditov bodo vršile torej zasebne banke, ki se pa morajo obvezati, da se bodo držale določene obrestne mere.

V Moravskem okraju se bodo letos posvetili posebno zgradbi in izboljšanju cest.

Zunanja trgovina Avstrije v aprilu izkazuje 238.8 milijonov šilingov uvoza in 178.9 milijonov šilingov izvoza, torej pasivnost 59.9 milijonov šilingov, kar je za 25.7 milijonov manj kot v lanskem letu. V prvih štirih mesecih tekočega leta je znašal import 912.6 milijonov šilingov, eksport 637.1, pasivnost 275.5, dočim je dosegla lani svoto 353.7 milijonov šilingov.

Mednarodni kongres spediterjev se bo vršil 5. in 6. junija v Antwerpju. Zastopana bo tudi Jugoslavija.

Fuzionirale se bodo najvažnejše ladjedelnice v Trziču (Monfalcone) ter ladjedelnici Svetega Roka in Svetega Marka v Trstu. Tako bo nastalo eno samo veliko podjetje.

Alpine Montan izkazuje za preteklo leto 2,563.000 šiling. čistega dobička in razdeljuje kot lani 40 odstotno dividendu. Za odpise so porabili nad 10 milijonov dinarjev.

Pet velikih angleških jeklenih in premogovnih družb se bo ob udeležbi Angleške banke fuzioniralo. Skupna glavnica družb znaša 3,500.000 funtov. Večina delnic je v rokah Angleške banke.

Nemški sindikat dušika se je zopet razširil in obsega sedaj že 98 odstotkov vse nemške produkcije.

Zveza industrijev v Češkoslovaški zahteva znižanje debet-obresti in je poslala tozadevno spomenico na zvezo bank. Opozarja na težavni sedanji položaj, zlasti v eksportu, ker so v inozemstvu bistveno nižje obrestne mere v veljavi.

Mednarodni kartel valjane žice je znižal produkcijski program za tretje četrtletje od 485.000 na 425.000 ton. — Cene ostanejo neizpremenjene.

Avstrijska Narodna banka je znižala obrestno mero od 6 na 5½%, sledeč s tem splošni tendenci, ki meri na pocenitev denarja.

Družbo za električno usmrtilcev kitov so ustanovili v Oslo in bodo novi način uporabili že v prihajajoči seziji.

Davka v Franciji je bilo v aprilu vplačanih 3537 milijonov frankov.

Število brezposelnih v Nemčiji je cenjeno uradno na 1,500.000, neuradno na 1,800.000.

Ameriški jekleni trust je pričel prodirati na evropski trg in bo po mnenju Amerikancev dobro uspel. V Haagu na Holandskem ima svoj evropski prodajni urad.

Iz vsake banovine bodo odposlali deset obrtniških učencev v inozemstvo v svrhu nadaljnje izobrazbe.

Poleg podpore za producete opijske v svrhu izločenja nezdrave špekulacije, zlasti nakupa pridelka na njivi, bo Državna Hipotekarna banka dovoljevala tudi kredite za pospeševanje riževe in bombaževe kulture.

Svetovnoznanu vinarsko podjetje Chianti v Toskani je postalo insolventno in je zaprosilo za prisilno poravnavo. To je največja vinska trgovina Italije. Glas o njeni insolventnosti je povzročil po vsej Italiji največje vznemirjenje, posebno še v Toskani.

DENARNI IN ČEKOVNO-VIRMANSKI PROMET S SOLUNOM.

Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije je razširila svoje poslovanje v čekovnem virmanškem in hranilnem prometu tudi na Solun. Funkcije njene ekspoziture v Solunu bo vršila ovdotsna podružnica Francosko-srbske banke a. d. Beograd. Lastniki ček. računa lahko s čeki naročajo izplačila za Solun v dinarjih, drahmah in ostalih tujih valutah. To poslovanje se začne 1. junija t. l. Od tega dne se lahko vrše tudi vplačila s položnicami Poštne hranilnice v korist čekovnih računov na blagajnici podružnice Francosko-srbske banke v Solunu kakor na vsaki pošti v naši kraljevini. Za promet s Solunom veljajo iste pristojbine Poštne hranilnice kot za promet v notranjosti države.

Kolinska
TVORNIKA CIKORIJE
Priporoča svoje izvrstne izdelke

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«

Motvoz Grosuplje

domači slovenski izdelek Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Svoji k svojim! GROSUPLJE pri LJUBLJANI

Gospodarsko poročilo Švedske.

Kakor v ostalih evropskih državah, tako je tudi na Švedskem bilo prvo četrtletje za razvoj švedskega gospodarstva prav neugodno. Močno padanje cen na svetovnem trgu je naravno zapustilo na domačem švedskem trgu neugodne sledove in to posebno za poljedelske proizvode. Ker pa poljedelsko prebivalstvo Švedske še vedno tvori velik del celokupnega prebivalstva, ima zmanjšanje kupne moči poljedelskega prebivalstva velik vpliv na celotni gospodarski razvoj. Industrije, ki delajo predvsem za domači trg, so radi tega primorane skrbeti svojo produkcijo, ker je nemogoče, da bi plasirale dosedanje količine. K temu se še pridružuje vedno močnejša konkurenca inozemstva in ne nazadnje Nemčije. Največje važnosti za švedski trg so pa ponudbe estonskih predilnic, katerih kapaciteta je bila prvotno preračunana za veliki ruski trg. Te estonske predilnice so tudi najjačji konkurent nemških tekstilnih tvornic vsaj v nekaterih kvalitetah.

Švedska eksportna industrija pa naspornost ni skoro nič trpela radi splošnega nazadovanja konjunktura, samo cene so se morale naravno prilagoditi v gotovem oziru novemu položaju. Toda naročil se nikakor ne pogrša in številke izvoza v preteklem četrtletju so presenetljivo ugodne. Mi navajamo tukaj nekaj številke o izvozu najvažnejših predmetov, ki imajo za več vodilnih eksportnih koncernov simptomatičen pomen. (V milijonih švedskih kron):

	1928	1929	1930
električni stroji	10-48	6-34	7-96
telefonski aparati	2-87	2-61	3-90
separatorji	6-80	3-40	5-25

Izvoz rude je bil ravnotako neprimeren velik, kar je pripisati deloma izredno milo zimi in deloma razširjenim produkcijskim napravam na Severnem Švedskem, kakor tudi v okolici Grangesberga. Izvoz je porastel v prvih treh mesecih t. l. na 2,081.965 ton proti 1,469.190 ton v prejšnjem letu, in samo 681.900 ton v letu 1928 (leto štrajka).

Izvoz švedskega lesa je letos boljši kakor preteklo leto. Številke o izvozu nam podajajo sicer docela napačno sliko o položaju na trgu. Razmeroma živahen izvoz je samo posledica mile zime, ki je omogočila lažjiam dostop v severno-švedska pristanišča, ki so sicer redno za časa zime nedostopna. Vremenski položaj je vplival tudi v veliki meri na produkcijo. Trajno pomanjkanje snega na severnem Švedskem je zelo otežkočalo delo v gozdovih in transport surovega lesa do vodnih cest. Iz istega razloga je tudi računati z znatno omejitvijo produkcije na Finskem. Celo v severni Rusiji so imeli velike težkoče, radi česar Rusi letos še dolgo ne bodo mogli izvršiti svojega eksportnega programa. Razmerje cen bo radi tega na mednarodnem lesnem tržišču tudi pod vplivom ravno razloženih prilik. Švedska lesna industrija je do srede aprila prodala 525.000 standardov, medtem ko je Finska, ki je zadnja leta razmeroma vedno več prodala kot Švedska, mogla plasirati dosedaj samo 450 standardov.

Izvoz celuloze in papirja se je razvijal zelo zadovoljivo. Mehanične lesne mase

se je izvozilo 63.000 ton proti 50.000 tonam v prvem četrtletju leta 1929, sulfite celuloze 115.000 proti 105.000 tonam in sulfatne mase 49.000 proti 45.000 tonam. Kapaciteta švedske celulozne industrije še vedno narašča. Kreugerjev koncern gradi med drugim na severnem Švedskem novo sulfitno tvornico s kapaciteto 100.000 K letno.

Tudi izvoz papirja se je ugodno razvil. Izvoz časopisnega papirja je porastel od 41.000 na 48.000 ton in izvoz ostalih vrst papirja od 52.000 na 58.000 ton. Po Veliki noči je izbruhnil delen štrajk, ki lahko ima za posledico, da se položaj v tej industriji poslabša. Splošna bojazen obstoji, da bo zveza delodajalcev papirne industrije odgovorila na ta delni štrajk s splošnim izprtjem, na kar bi pa eventualno odgovorili delavci v celulozni in lesni industriji s štrajkom. Cene celuloze in papirja še nadalje padajo.

V splošnem je za inozemsko industrijo, ki se zanima za izvoz na Švedsko, položaj tak, da se da izvoz še vedno povečati. Seveda predpogoj za to niso samo nizke cene, ampak tudi daljši plačilni termin.

OMEJITEV CINOVE PRODUKCIJE SKLENJENA.

Po več mesecev trajajočih pogajanjih se je cinovemu kartelu posrečilo, da je pregovoril najvažnejše producente za omejitev. Razen Nizozemske Indije, s katero se pogajanja še nadaljujejo, so se zlasti veleproducenti Bolivije in Malajskih držav izrekli za 20odstotno produkcijsko omejitev. Pač se pa še niso mogli sporazumeti glede načina, kako naj se omejitev najbolj uspešno izvede in kontrolira. Na nasvet, naj se v mesecu delo za en teden prekine, je reklo več producentov, da tega ne morejo izvesti, da so pa pripravljene na kvantitativno omejitev, pri čemer naj si vsak producent izbere način, kako bo omejitev izpeljal. Pričakujejo, da bo ta sklep mnogo pripomogel do nameravane utrditve cen.

JAVA SE HOČE POGAJATI.

Londonski »Financial Times« poroča iz Amsterdama: Zveza Javanskih sladkornih producentov je povabila zvezo sladkornih producentov Kube, naj pošlje zastopnike v Amsterdam v svrhu pogajanj glede sporazuma na svetovnem sladkornem trgu. — Če se bo ta vest izkazala kot resnična, se mora popolnoma nepričakovani korak holandsko-javanskih producentov smatrati kot izredno pomemben za svetovni sladkorni trg; kajti doslej so se vse nameravane sladkorne konvencije izjalovile ob odporu holandskih producentov, o čemer smo v »Trgovskem listu« opetovano poročali. V Evropi so na vprašanje sladkorne konvencije najbolj interesirani Nemci in Čehoslovaki.

Dobava-prodaja

Oddaja zakupa buffeta na postaji Cavtat se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 6. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Nabava 4610 kg motvoza. Dravska poštna direkcija v Ljubljani razpisuje drugo licitacijo za dobavo 4610 kg raznega motvoza pod istimi pogoji kot prvo licitacijo. Licitacija bo dne 18. junija t. l. ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani. Kavcija (5%, oziroma 10%, če je inozemec) se mora položiti najkasneje do desete ure na dan licitacije pri pomož. uradu, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. Prometno-komercialni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. junija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg železne žgane žice. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 5. junija t. l. ponudbe glede dobave delov plinskih cevi in 100 kg kamene soli; do 12. junija t. l. pa glede dobave 1 centrifugalne sesalke. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 motorne drezine. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja mizarskih in ključavničarskih del. Mestni gradbeni oddelk mesta Novi Sad sprejema ponudbe glede oddaje mizarskih in ključavničarskih del na zgradbah uradniških hiš v Novem Sadu. (Cenovnik in pogoji so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

POLOŽAJ USNJAERSKE IN ČEVLJAR-SKE INDUSTRIJE V AVSTRIJI UGODEN.

Poročilo z Dunaja pravi: Tendenci na trgu usnja kaže navzgor. V inozemstvu se vršijo izredno veliki nakupi, s čimer avstrijska usnjena industrija v toliko profita, da ima boljše eksportne možnosti. Veliko se eksportira usnja za podplate, manj gornjega usnja. Tem živahniji so pa nakupi doma, kjer grede vse pomladanske in poletne vrste v denar. Cene so se utrdile, kar ni samo posledica večjega povpraševanja, temveč tudi posledica višjih cen na trgu kož. — Čevljarstva industrija je zadovoljivo zaposlena. Rokodelski obrati imajo veliko naročil za sezijško blago, deloma tudi že za jesen in zimo. Mehanične tovarne čevljev so dobile zadostna n. knadna naročila in morejo zato še nekaj tednov izrabljati svojo kapaciteto. Eksport je normalen; zlasti ugoden je eksport pletenih čevljev v Zedinjene države ameriške.

Stalen in dober zaslužek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave
znamke
»SLON«

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik I
F. ŠIBENIK
Ljubljana

Tržna poročila

Mariborski trg dne 24. maja 1930 je bil izredno dobro založen in obiskan. Slaninarji so pripeljali iz 12 občin na 23 vozeh 41 zaklanih svinj, 10 telet, 1 telico in 225 kg jeter, pljuč, črevesne masti in želodcev, kmetje pa 18 s krompirjem in čebulo naloženih voz na trg. Meso se je prav malo pocenilo.

Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile piščancem 10—35, kokošim 45—55, racam in gosem 60—80, domačim zajcem 10—30, kozličem 75—150, vevericam 50 za komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, evetlice. Krompir se je prodajal po 6, grah v stročju po 7—8, glavna solata 8—10, čebula 2—3, česen 15, kisló zelje 3—4, kislá repa 2 Din za kg, karfiol 3—12, glavna solata 2—4 Din za komad, maslo 36—48 Din za kg, jajca 1 Din za komad. Sadje: jabolka 6—14, češnjé 12—18 Din za kg, jagode 24 Din za liter. Ovetlice 0-25 do 5, z lonci vred 10—75 Din za komad.

Lesena in lončena roba Din 1—80, lesene grablje 7—9, lesene vile 12—15, brezove metle 1-75—5 Din za komad, koruzna slama 40 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 21. t. m. so kmetje pripeljali 18 voz sena, 6 voz otave, 11 voz slame in 2 voza stelje, v soboto 24. t. m. pa 7 voz sena, 6 voz slame in 1 voz stelje na trg. Cene so bile senu 60—85 Din, otavi 70—80 Din, slami 45—55 Din, stelji pa 35 Din za 100 kg, slami tudi 2 Din za snop.

CENA VOLNE SE BOLJŠA.

Mesece trajajoča rezerva porabnikov je zaloge volne tako zredčila, da je potreba sedaj bistveno narastla. Tudi se mora industrija pravočasno preskrbeti s surovim blagom. Kupčija se je v Nemčiji, Franciji in Italiji res že zboljšala in se dosega tako na prostem trgu kot pri avkcijah nenavadno visoke prodaje. Dviganje cen se je pričelo pri prekomorskih avkcijah in se je utrdilo pri avkciji v Londonu, ki se je pričela 13. t. m. Takoj prvi dan londonske avkcije je blago vseh vrst znatno poskočilo, za 10 do 15 odstotkov. Pravijo, da bo sedanja tendenci na hausse trajala dalj časa, ker ni izšla iz spekulativnih momentov, temveč ima svoj izvor v neobhodni potrebi, da se poraba krije.

CIN IN SVINEC.

Na trgu cina pričakujejo nadaljnega padanja cen, kar je na eni strani posledica prenapolnjenih zalog ameriške industrije, na drugi strani pa posledica še zmeraj prevelike produkcije. — Svinec kaže dobro tendenco; pričakovati je namreč, da bodo tovarne kablov izvršile v kratkem večje nakupe, s čimer se bodo velike zaloge precej zredčile.

Ceno umetne svile so v Ameriki zopet znižali in si obetajo od znižanja poživljenja v prodaji.

VINOLET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higiensko najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1 a, II. nadst. Telefon št. 2389.

Veletrgovina
A. Sarabon
 Ljubljana
 priporoča
špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
 moko in deželne pridelke - Raznovrstno rudninsko vodo

Lasna pražarna za kavo in mlin za dišave z elektr. obratom
 Ceniki na razpolago!

PAPIROGRAFIJA
 DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA, Gosposvetska 10
 TELEFON INT. 2747

En gros prodaja papirja!
Stalna zaloga papirja vseh vrst!
Konkurenčne tvorniške cene!

X. JUBILEJNI VELESEJEM V LJUBLJANI
 od 29. majado 9. junija 1930.

Največja tovrstna prireditel v državi. 40.000 m² obsega 9 razstavnih zgradb - 800 razstavljalcev.
Tovarniške cene vseh vrst blaga.
Specijalni oddelki: tekstil, usnje, papir, pohištvo, avtomobili, stroji in kovine, poljedelski stroji - perutnina.
 Obsežno zabavišče. — Stanovanja preskrbljena.
 Legitimacije Din 30.—. Prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske in obrtniške organizacije, Putnik itd.
 Slavimo 10letnico obstoja velesejma!

PFAFF šivalne stroje
PUCH kolesa

po ugodni ceni in tudi na obroke, dobite le pri tvrdki

Ign. VOK
 Ljubljana,
 Tavčarjeva ulica 7.

PODRUŽNICE: NOVOMESTO, KRANJ

TISKARNA MERKUR
 TRG-IND. D. D.
LJUBLJANA
 Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI

KASTELIC IN DRUG
 TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA
 ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 9
 PRITLIČJE 5. VO

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
 Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

VELETRGOVINA
 kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
 LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
 Zahtevajte cenik!

KUVERTA
 DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
 Vožarski pol 1 Karlovska c. 2

Narocajte in razširjajte
TRGOVSKI LIST

IDEAL Najpopolnejši stroji! Vsak kupec najboljša referenca. Tudi na obroke dobavi tvrdka

ERIKA

THE REX CO.

Ljubljana Gradišče 10 Zagreb Sajmište 56

Ustanovljeno leta 1906 Telefon štev. 2263

MERCINA IN DRUG
 TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir
BRATJE PIATNIK - RADEČE

LJUBLJANA -- KOLODVORSKA UL. 3

- KNJIGOVEZNICI - K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
 IL NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE	ODJEMALNE
STRACE	KNJIŽICE
JOURNALE	RISALNE
ŠOLSKE	BLOKE
ZVEZKE-MAPE	I. T. D.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
 Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)
 Brzjavka: Kredit Ljubljane Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806
 Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, varne depoziti itd.